

MUZIČKA AKADEMIJA

SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

II. ODSJEK ZA MUZIKOLOGIJU

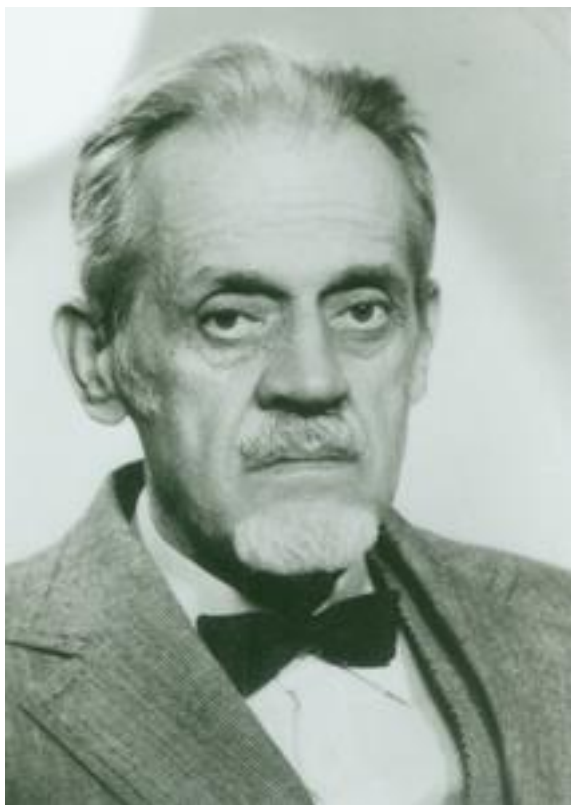
Ak. god. 2019./'20 zimski semestar

Predmet: Glazbena arhivistika

Nastavnik: nasl. prof. dr. sc. Vjera Katalinić, dr. sc. Lucija Konfic

Ostavština Natka i Beate Devčić: Autorske tiskovine, nagrade i priznanja

Zagreb, 3. rujna 2020.

Natko Devčić bio je hrvatski skladatelj, pedagog, glazbeni pisac i akademik. Rodio se u Glini 30. lipnja 1914., a umro je u Zagrebu 4. rujna 1997. Devčić u Zagreb dolazi 1926. godine. Na Muzičkoj akademiji, u klasi prof. Antonije Geiger-Eichorn diplomirao je klavir 1937., a u klasi prof. Franje Dugana diplomirao je kompoziciju 1939. godine. Uz dva završena studijska programa na Muzičkoj akademiji, Devčić je bio i absolvent Pravnog fakulteta. Na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu djelovao je od 1945. pa sve do umirovljenja 1980. Autor je udžbenika „Harmonija” te udžbenika iz solfeggia kojega je napisao u suradnji s Beatom Devčić. Bio je predsjednik Udruženja kompozitora Hrvatske (1964.-1966.), tajnik Jugoslavenske sekcije Međunarodnog društva za suvremenu glazbu (1966.-1971.) te redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Devčićev skladateljski opus prožet je elementima folklora i suvremenim tehnikama skladanja koje je usvojio usavršavajući se na brojnim uglednim institucijama i tečajevima diljem Europe i SAD-a.

Opis postupka sređivanja dijela ostavštine Natka i Beate Devčić na Odsjeku za povijest hrvatske glazbe HAZU

U okviru kolegija Glazbena arhivistika kolegice i ja imale smo priliku vidjeti razne tipove arhivske građe koja je dostupna na Odsjeku za povijest hrvatske glazbe i u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Zakonska nasljednica i udovica Beata Devčić donirala je dio ostavštine Natka Devčića Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Prilikom predaje materijali su bili smješteni u darovnim vrećicama. Građom kojom sam se bavila čine tiskani notni materijal, nagrade i priznanja te dokumentacija pristigla do kraja siječnja 2020. godine koja svjedoči o njegovom radu. Preuzeto gradivo, notne materijale i dio nagrada prof. Vjera Katalinić i ja stavile smo u arhivske kutije, dok će za neke nagrade i priznanja biti potrebno naručiti posebnu veličinu arhivskih kutija zbog njihovih dimenzija. Popis muzikalija potrebno je artikulirati na sljedeći način – unosio bi se u ukupno jedanaest stupaca koji nose sljedeće nazive: signatura (Devčić-N-br.), prezime i ime (Devčić Natko), naslov skladbe, izvođački sastav, vrsta materijala (partitura/dionice/klavirski izvadak), imena priređivača, napomene (autografske bilješke Natka Devčića), mjesto izdanja, izdavač, godina izdanja te ostale odgovornosti. Sveukupni inventarni popis notnog materijala čine tiskana izdanja. Na notni se materijal jedinstvena signatura upisivala u gornji desni kut HB olovkom na prednjim koricama i/ili naslovnoj stranici. Svakoj jedinici (notnom materijalu, nagradama, priznanjima te dokumentaciji) dodijeljena je naljepnica: Ostavština Natka i Beate Devčić. Preuzeta građa na sebi nije imala nikakve prijašnje signature, stoga je svakoj jedinici dodijeljena jedinstvena signatura. Početna signatura notnog materijala glasi: Devčić-N-001. Ako je više primjeraka iste partiture istog izdanja tada se u signaturu dodala točka i slovo a (npr. Devčić-N-011.a), a drugoj jedinici se dodala točka i slovo b (npr. Devčić-N-011.b). Za zbirke raznih materijala unutar cjeline dodavao se broj 01, 02, itd. (npr. Devčić-N-016.01-19). Početna signatura nagrada je: Devčić-nagrade-001. Kada je uz plaketu/medalju postojala dokumentacija tada se u signaturu dodala točka i broj 1 (npr. Devčić-nagrade-003.1), a drugoj jedinici se dodala točka i broj 2 (npr. Devčić-nagrade-003.2). Analizom pregleda ostavštine utvrdila sam kako su notni materijali od značajne koristi zbog autografskih bilješki Natka Devčića koje je skladatelj unio u određene partiture, redom: *Balada za klavir i orkestar*, *Prolog za duvače i orkestar*, *Istarska suita* te *Koraci*. Nagrade, priznanja te korespondencije važne su u kontekstu daljnjeg proučavanja njegova skladateljskog i pedagoškog rada.

***

Razrada plana obrade odabranog fonda: postupak sređivanja notne građe na Odsjeku za povijest hrvatske glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
Pri sređivanju, opisu, pohrani i zaštiti pridržavala bih se opće međunarodne norme za opis arhivskog gradiva ISAD (G), točnije standarda za opis tiskovnih muzikalija ISBD (PM) : *International Standard Bibliographic Description for Printed Music*, 2nd rev. ed., München, 1991. prilikom kataloške obrade. Sređivanju arhivskog gradiva pristupila bih načelom provenijencije s obzirom da je gradivo nastalo djelovanjem jednog stvaratelja (Natka Devčića) te time treba biti organizirano i čuvati se u jednoj cjelini, odnosno arhivskom fondu koji će nositi naziv: Ostavština Natka i Beate Devčić. Kao međufaza za pripremu podataka poslužio bi program Excel, a potom bi uslijedila izrada kataloga u Indigo digitalnom repozitoriju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Evidencija o muzikalijama u računalnom programu treba sadržavati detaljno opisane jedinice pri čemu se koriste RISM-ove i ostale kratice, a pretraživanje vezano uz ostavštinu Natka Devčića bi bilo moguće vršiti prema bilo kojim od navedenih polja opisa: skladatelju (prezime i ime skladatelja), jedinstvenom naslovu (naslov djela), izvođačkom sastavu, broju tematskog kataloga, broju opusa, tonaliteta i starim načinima i mjeri (kod višestavačnih djela za svaki stavak unosi se

naslov, oznaka za način izvođenja, početni tonalitet i mjera), obradi, alternativnom naslovu (ukoliko postoji naslov i na stranom jeziku), mjestu izdanja i izdavaču, tiskaru, godini nastanka, nakladničkom broju, izdanju, nakladničkoj cjelini, materijalnom opisu tiskovina (dimenzije izražene u cm i broj stranica), sadržaju, jeziku, zbirka (Ostavština Natka i Beate Devčić), podzbirka (Ostavština Natka i Beate Devčić. Autorske tiskovine), napomene (priložene u analitičkom inventaru). Nakon sređivanja građe i izrade kataloga potrebno je izraditi analitički i sumarni inventarni popis, opis stvaratelja koji bi bio trajno pohranjen na Odsjeku te započeti s digitalizacijom građe i postavljanjem u digitalnu zbirku. Skenirala bih svaku zasebnu stranicu pojedinih jedinice i od dobivenih slika izradila dokument u PDF-u. PDFove bih postavila u digitalnu zbirku u kojoj bi građa bila opisana i javno dostupna korisnicima putem interneta. Digitaliziranu građu pohranila bih u DiZbi digitalni repozitorij. Gradivo je potrebno opisati u analitičkom inventarnom popisu te potom odložiti u fascikle i arhivske kutije. U svakoj arhivskoj kutiji bila bi priložena kopija sumarnog inventara. Gradivo bih potom odložila u fascikle i arhivske kutije te ga u vertikalnom položaju smjestila u vatrootporni metalni ormar na Odsjeku u prostoriju s kontroliranim mikroklimatskim uvjetima. S obzirom da je riječ o arhivskom gradivu na papirima: notnoj građi i dokumentaciji, trebalo bi se pripaziti da temperatura bude između 16°C i 20°C te relativna vlažnost zraka između 45% i 55%.

POPISANE SKLADBE:

	Naslov djela	Vrsta djela	Popratni materijal
1.	<i>Balada za klavir i orkestar</i>	Koncertantno djelo (djelo za soliste i orkestar)	
2.	<i>Concertino za violinu i komorni orkestar</i>	Koncertantno djelo (djelo za soliste i orkestar)	
3.	<i>Četiri ljubavne</i>	Djela za glas i klavir	
4.	<i>Dočić u Čićariji</i>	Djelo za glas i klavir	
5.	<i>Dva intermezza za klavir</i>	Klavirsko djelo	
6.	<i>Gudački kvartet</i>	Komorno djelo	
7.	<i>Istarska suita</i>	Orkestralno djelo	
8.	<i>Kantata o bezimenima za komorni orkestar i 12 instrumenata</i>	Vokalno-instrumentalno djelo	
9.	<i>Koncert za komorni ansambl (Konzert für Kammerensemble)</i>	Komorno djelo	
10.	<i>Koraci</i>	Klavirsko djelo	
11.	<i>Labinska vještica</i>	Scensko djelo	Plakat (najava praizvedbe održane u 25. prosinca 1957. u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu) uz

			izrezak Matije Iliricusa Vlačića iz križaljke sačuvanih u uložnom fasciklu, darovnica u kojoj Beata Devčić poklanja cjelokupnu glazbeno-teorijsko-pedagošku literaturu profesoru i dirigentu Antunu Petrušiću u uložnom fasciklu te svilena lenta s natpisom: Labinska vještica (1957.).
12.	<i>Lirska scena za bariton, rog i gudački kvartet</i>	Vokalno-instrumentalno djelo	
13.	<i>Micro-tune za violu i klavir</i>	Komorno djelo	
14.	<i>Mozaik za violinu i klavir i obrnuto</i>	Komorno djelo	
15.	<i>Odrazi za komorni ansambl</i>	Komorno djelo	
16.	<i>Prolog za duvače i udaraljke</i>	Komorno djelo	
17.	<i>Roblje ide</i>	Klavirsko djelo	
18.	<i>San u kamenu</i>	Djelo za glas i klavir	

NAGRADE:

1949.	Savezna Nagrada Vlade Federativne narodne republike Jugoslavije za skladbu <i>Istarska suita</i> (II. nagrada), Beograd
1970.	Savez kompozitora Jugoslavije dodjeljuje mu zlatnu spomen medalju i diplomu uz dokumentaciju (zapisnik sa svečane sjednice Glavnog odbora Saveza kompozitora Jugoslavije), Beograd
1975.	Vjesnikova nagrada Josip Slavenski (za 1974.) za skladbe: <i>Sonatu, Igra riječi II i Stope u bijelu snijegu</i>
1979.	Nagrada Vladimir Nazor (godišnja nagrada za 1978.); pozivnica i pismo Borisa Bakrača, predsjednika odbora za dodjelu nagrade Vladimir Nazor, dokumentacija uz medalju
1983.	Nagrada Vladimir Nazor za životno djelo (za 1982.) (dokumentacija uz medalju)
1984.	Spomen povelja u povodu obilježavanja 40. godišnjice Zemaljskog savjetovanja prosvjetnih radnika socijalističke Hrvatske (pismo i dokumentacija), Glina
1985.	Plaketa grada Zagreba u povodu 40. obljetnice oslobođenja grada Zagreba (dokumentacija uz plaketu)

PRIZNANJA:

1961.	Povelja o odlikovanju ordenom Republike sa srebrnim vijencem (Beograd)
-------	--

1976.	Povelja saveza udruženja muzičkih pedagoga Jugoslavije (Beograd)
1985.	Plaketa zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske, Zagreb
1985.	Povelja s plaketom Društva skladatelja Hrvatske, Zagreb

MEDALJE:

1977.	Medalja Hrvatskog glazbenog zavoda u Zagrebu uz povelju u povodu proslave 150-godišnjice osnutka i djelovanja izvanredna skupština HGZ imenovala je Natka Devčića počasnim članom Hrvatskog glazbenog zavoda
1979.	Medalja Glazbene škole Vatroslava Lisinskog u Zagrebu uz plaketu u povodu proslave 150-godišnjice osnutka i neprekidnog djelovanja Muzičke škole «Vatroslav Lisinski» Zagreb pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike Josipa Broza Tita

ISPRAVE:

1980.	Član suradnik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti
1988.	Izvanredni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
1991.	Redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Dokumentaciju čini fascikl koji sadrži brojne korespondencije (pisma, telegrame i kuverte) izrezane novinske članke na hrvatskom i srpskom jeziku (pisane latinicom i ćirilicom) koji svjedoče o njegovom radu te brojne intervjuje, najave, programe i razne druge materijale koje je sakupljao primjerice, karte za vlak, pozivnice itd.

Bibliografija:

Gligo, Nikša. (1999) Natko Devčić in memoriam, u: Bezić, Jerko (ur.). *Natko Devčić (1914.-1997.)*, Zagreb: HAZU

Klajzner, Ivana. (2015) *Postupak sređivanja notne građe na Odsjeku za povijest hrvatske glazbe i Arhivu HAZU s posebnim osvrtom na postupak sređivanja ostavštine Jurice Muraja*. Završni rad. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Pravilnik o uvjetima smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskog gradiva te broju i strukturi stručnog osoblja arhiva NN 121/2019 (11.12.2019.) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2019_12_121_2402.html (na dan: 3. rujna 2020.)